

1

LA FESTA DE L'ARBRE Precedent de renovació pedagògica

El 23 de març de 1899 se celebrà a Sant Joan de les Abadesses la primera festa de l'arbre de Catalunya gràcies a la iniciativa del mestre Josep Maria Andreu.

L'enginyer de boscos Rafael Puig i Valls, comissionat regi a l'Exposició Universal de Chicago (1893), va escriure alguns articles a *La Vanguardia* demanant als mestres que fessin adonar els seus alumnes de **la utilitat dels arbres i dels boscos en la natura i en la societat** i que, en la mesura del possible, procuressin que **cada any es plantessin arbres**. El suggeriment va agradar d'allò més al mestre Andreu i així començà tot fins a dia d'avui, en què la festa continua, en un altre format, ben viva: el 2024 se'n commemorà el **125è aniversari**.

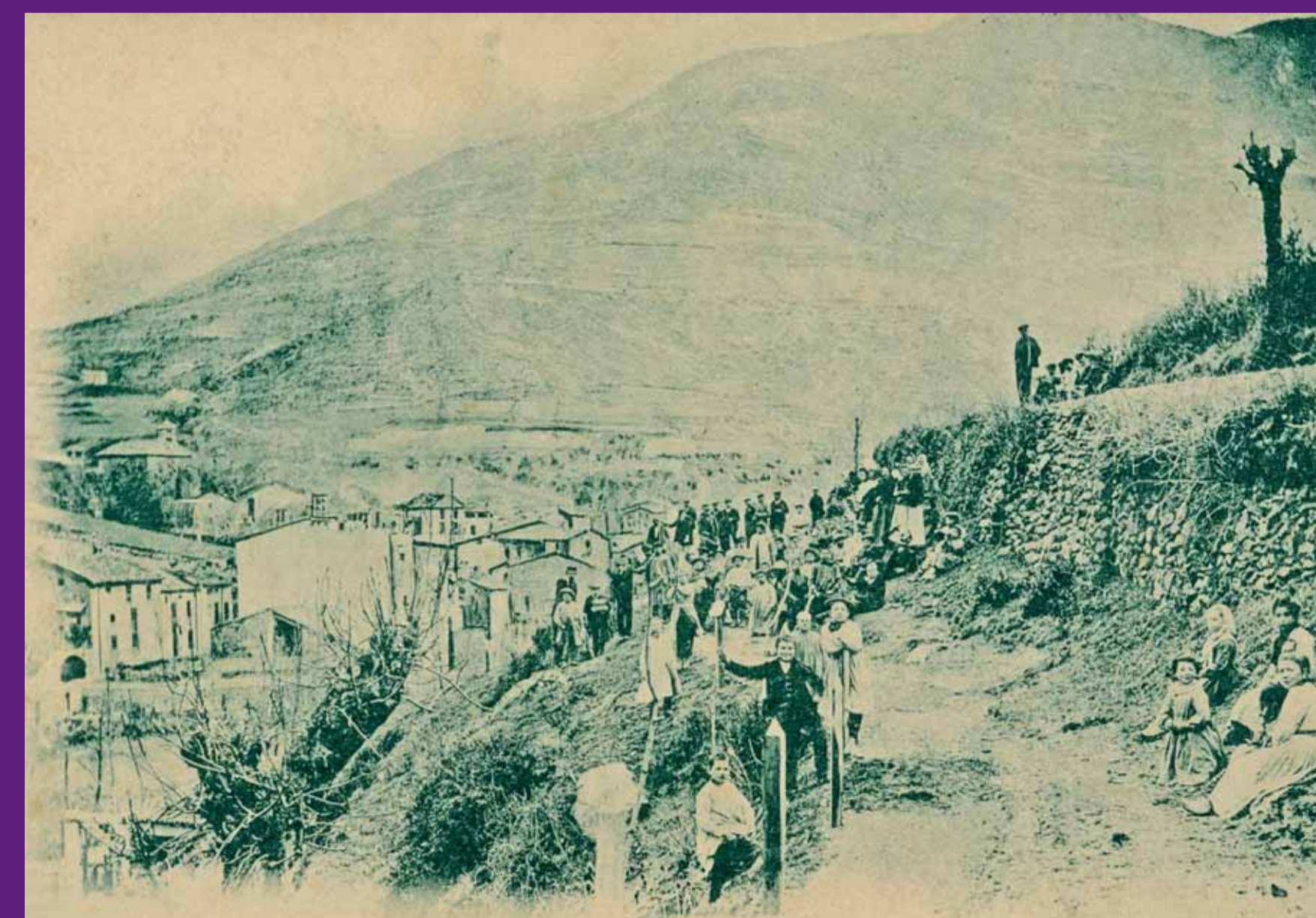
La Vanguardia publicà sengles cròniques de **les primeres festes de l'arbre**, com ara les de 1902, 1903, i ben especialment la de 1904 ja que va ser realment lluïda i comptà amb la presència del mateix Rafael Puig i Valls. Els prop de **270 nens i nenes de les escoles públiques** de la vila, l'11 de desembre d'aquell any, **van plantar 130 arbres entre plàtans, castanyers, acàcies...**

Al llarg de la tarda va tenir lloc la segona part de la festa, amb la plaça Major com a punt de trobada i amb **tot l'alumnat santjoaní** «en formació y con una entonación perfecta» **cantant l'«Himne de la Festa de l'Arbre»**. Tot seguit, tothom, amb les autoritats al capdavant, s'encaminà cap al vessant de la muntanya coneguda amb el nom popular de la Muntanyeta, on es va fer un berenar pagat per l'Ajuntament.

Un cop acabat el berenar popular va venir l'acte acadèmic, que se celebrà a **l'escola de nens, al Palau de l'Abadia**. Van prendre la paraula el mestre Andreu, com a director de l'escola, Puig i Valls i el metge del poble, que va glossar sobre sobre la **importància d'arbres i boscos per a la salut** en general i la medicina en particular. També va parlar el rector, que en el seu parlament proposà que la **Immaculada Concepció fos declarada patrona de la Festa de l'Arbre**, cosa que «así se hizo por aclamación». Tot seguit, van repartir els diplomes i guardons als alumnes que se'n van fer mereixedors. L'acte final del dia festiu va consistir en un refrigeri que l'Ajuntament oferí a les autoritats.

L'endemà es va fer una festa similar a **Surroca - Ogassa**, on els **dos-cents alumnes de l'escola unitària del poble van plantar dos-cents pollancre**s, un per alumne.

Que estigui documentat, el **1903** se celebrà una altra **festa de l'arbre** a la comarca, a **Ribes de Freser**. També hi ha constància documental de festes de l'arbre celebrades a **Campdevànol** el 1917 i a **Molló** al llarg dels primers anys del segle XX, especialment la del **1919**.

Ribes de Freser, 1903
Festa de l'Arbre.

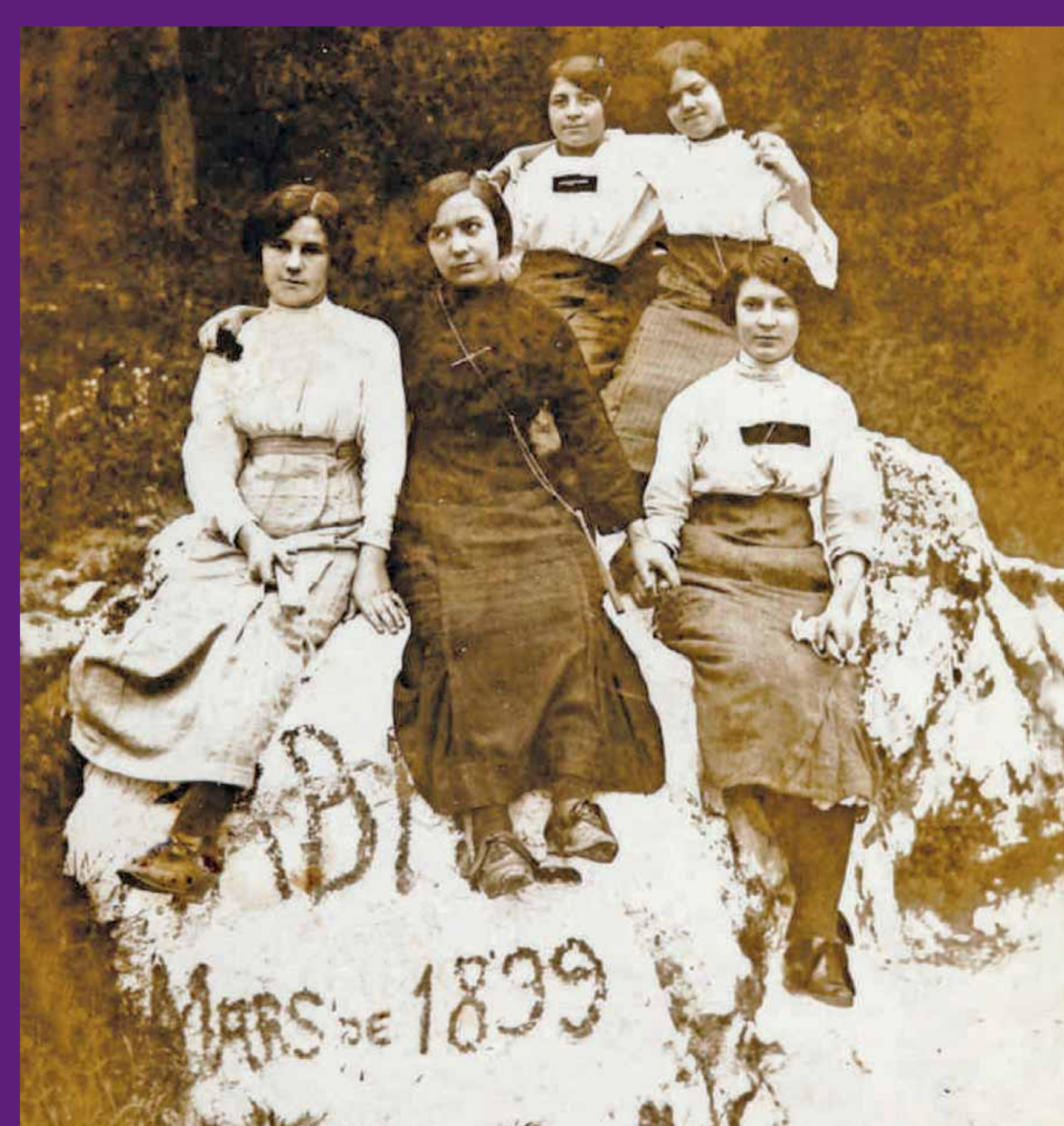
Ribes de Freser, 1910-1925
Festa de l'Arbre a la plaça del Mercat.
Un inspector passa revista als escolars: les mans netes.
A la dreta, l'edifici de l'escola.
ACRI. Fons Nicolau Coma i Llitjós (Museu Etnogràfic de Ripoll)

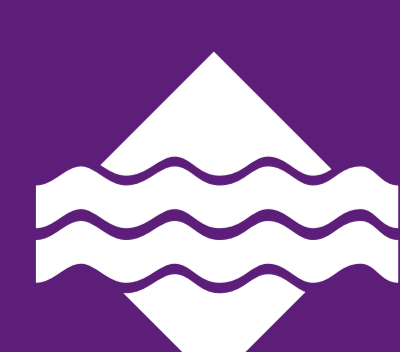
Surroca, 1916
Festa de l'Arbre.
ACRI. Fons Nicolau Coma i Llitjós (Museu Etnogràfic de Ripoll)

Campdevànol, 1931-1935
Festa de l'Arbre al paratge de la Mare de la Font.
L'alcalde, Francesc Surinyac, s'adreça als assistents.
Valentí Planesas / Fons Martí Pujol i Suriñach

Sant Joan de les Abadesses, circa 1900
Noies a la pedra amb la inscripció que recordava la primera Festa de l'Arbre del març de 1899.

Consell Comarcal
del Ripollès

FUNDACIÓ
IRLA

